

В.С. Стойка,
ДВНЗ "Ужгородський національний університет"

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Наслідки кризових подій вимагають від банків перегляду принципів їх функціонування на території нашої країни. На нашу думку, області потребують територіально орієнтованих банківських установ, які працюватимуть для регіону та будуть здійснювати вкладення в регіон. З цієї точки зору корисним є світовий досвід, який підтверджує наявність різноманітної кількості банківських установ, діяльність яких зосереджена в конкретних регіонах країн: аграрних, ощадних, інвестиційних, кооперативних тощо. Крім того, працюють і банки федерального значення на зразок наших системних. Хоча вітчизняним законодавством передбачена діяльність таких спеціалізованих банків, як інвестиційні, ощадні, іпотечні та розрахункові, однак на території держави діє тільки один спеціалізований банк – Державний ощадний банк України. Тобто спеціалізованих банків на території нашої держави немає.

Вкрай обмежена кількість регіональних банків, адже майже половина областей України не мають місцевого банку, який можуть бути важливим фактором соціально-економічного розвитку регіону. Єдиний регіональний банк Закарпаття ПАТ КБ "Комінвестбанк" за масштабами своєї діяльності поки що займає слабкі позиції в області. Вважаємо, що така ситуація пов'язана з відсутністю на регіональному рівні програм розвитку банківської системи та стимулу для банку кредитувати проекти на місцевому рівні.

Ми поділяємо думку науковця У.В. Владичина, який зазначає, що нашій країні потрібні малі банки, які б були зорієнтовані насамперед на кредитування та обслуговування малого й середнього бізнесу. Вважаємо, що саме такі банки доцільно було б створити в Закарпатській області.

Цілком слушною, на наш погляд, є пропозиція деяких вчених щодо створення в прикордонних областях нашої держави – Львівській, Закарпатській та Волинській Банку розвитку транскордонного співробітництва. Адже Закарпаття – єдиний регіон в Україні, який межує одразу з трьома країнами – членами ЄС: Угорщиною, Словаччиною та Румунією. Засновниками такого банку можуть бути європейські та українські фінансові установи, а також місцеві органи влади прикордонних вітчизняних та зарубіжних регіонів. Головною діяльністю такого банку може стати фінансування інвестиційних проектів, обслуговування торговельних операцій, проведення міжнародних розрахунків. Визначальним наслідком діяльності такої установи буде не тільки здійснення банківських операцій між державами, а й посилення співпраці українських прикордонних регіонів з територіями Євросоюзу.

Наведені факти дозволяють зробити висновок про те, що в Закарпатській області необхідно вдосконалювати розвиток банківської інфраструктури. Як відмічають науковці Т. Смовженко і О. Другов, досвід і статистика свідчать: чим краще розвинута банківська система в регіоні, тим інтенсивніше там розвивається підприємництво. Відповідно стимулюються й економічні процеси, що в подальшому зумовлює поліпшення рівня життя населення. Доказом цього є розвинуті країни Західної Європи. Загальною особливістю реструктуризації банківських систем Франції, Італії, Німеччини, Швейцарії було створення регіональних банків для вирішення певних проблем. У різних країнах воно мало спільну мету – соціально-економічний розвиток регіонів, а відповідно і держави в цілому. На нашу думку, слід розробити програми розвитку банківської системи кожного регіону, враховуючи при цьому можливості регіональних банків та діяльність на їх території підрозділів потужних банків країни. Для кожної області України необхідно застосовувати індивідуальний підхід, виходячи з особливостей стану регіональної економіки та регіональної банківської системи. Вказані завдання необхідно розглядати не тільки на державному, але і на місцевому рівнях.